

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

12 ביולי 2010

341

א' באב התש"ע

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת האגודות השיתופיות (מס' 8) (ועדות קבלה ביישובים קהילתיים),
התש"ע-2010 222

הצעת חוק לתיקון פקודת האגודות השיתופיות (מס' 8) (ועדות קבלה ביישובים קהילתיים), התש"ע-2010*

- תיקון סעיף 2
1. בפקודת האגודות השיתופיות¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 2 –
(1) אחרי ההגדרה "ועד" יבוא:
"ועדת קבלה" – ועדת קבלה כמשמעותה בסעיף 6ב;
"זכות במקרקעין" – זכות חכירה או זכות חכירה לדורות במקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל²; לעניין זה, "זכות חכירה" ו"זכות חכירה לדורות" – כמשמעותן בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969³, לרבות זכות להירשם כחוכר או כחוכר לדורות, זכות של מי שהוא צד לחוזה פיתוח ביישוב קהילתי להירשם כחוכר או כחוכר לדורות לאחר קיום תנאי החוזה, ושכירות לתקופות שבמצטבר עולות על חמש שנים;
(2) אחרי ההגדרה "חבר" יבוא:
- "יישוב קהילתי" – יישוב המאוגד כאגודה שיתופית שהרשם סיווג אותה כיישוב קהילתי כפרי או כאגודה שיתופית להתיישבות קהילתית, או הרחבה של קיבוץ, של מושב שיתופי, של מושב עובדים או של כפר שיתופי, המאוגדת כאגודה שיתופית שהרשם סיווג אותה כיישוב קהילתי כפרי או כאגודה שיתופית להתיישבות קהילתית, והכל בלבד שמספר בתי האב ביישוב או בהרחבה אינו עולה על 500⁴.
- הוספת סעיפים
בב עד 26
2. אחרי סעיף 6א לפקודה יבוא:
- "הקצאת מקרקעין 6ב. (א)
העברת זכות במקרקעין ביישוב קהילתי
- (1) הקצאת מקרקעין לאדם לשם רכישת זכות במקרקעין ביישוב קהילתי שבו פועלת ועדת קבלה תיעשה לאחר קבלת אישורה של ועדת הקבלה.
- (2) העברה של זכות במקרקעין שהוקצו לאדם או של זכות במקרקעין שהועברה לפי דין, ביישוב קהילתי כאמור בפסקה (1), תיעשה לאחר שהמעביר קיבל את אישורה של ועדת הקבלה בנוגע לנעבר; הוראות פסקה זו יחולו, בשינויים המחויבים, גם על נעבר המעוניין להעביר את זכותו במקרקעין לאחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

קהילתי-כפרי המבוסס על לכידות חברתית ותרבותית. קיום מאפיינים אלו מצדיק הפעלת מנגנון של מיון מועמדים בקבלה למגורים ביישובים האלה. התיקון המוצע מבקש לאזן בין הזכות למימוש עצמי בקהילה לבין הזכויות לכבוד ולשוויון, הן בקביעת אמות מידה לשיקול הדעת של ועדת הקבלה והן בקביעת הליך שיבטיח הפעלה מידתית של

הצעת חוק זו נועדה להסדיר את פעולתן של ועדות קבלה ליישובים קהילתיים קטנים המונים לכל היותר 500 בתי אב, ובכלל זה הרחבות קהילתיות של קיבוצים, מושבים שיתופיים, מושבי עובדים וכפרים שיתופיים, ולעגן בחקיקה את דרכי הביקורת על החלטותיהן של ועדות קבלה. יישובים כאמור מתאפיינים באורח חיים

* הצעות חוק מס' 1740/18/פ-1748/18/ו; הועברו לוועדה ביום כ"ב בכסלו התש"ע (9 בדצמבר 2009).

¹ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 336, (א) 360; ס"ח התשס"ה, עמ' 101.

² ס"ח התש"ך, עמ' 56.

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259.

(3) העברת זכות במקרקעין בירושה, בין על פי דין ובין על פי צוואה, ביישוב קהילתי כאמור בפסקה (1), אינה טעונה את אישורה של ועדת הקבלה; ואולם, הוראות פסקה (2) יחולו על יורש, בין על פי דין ובין על פי צוואה, המעוניין להעביר את זכותו לאחר.

(ב) (1) ועדת קבלה של יישוב קהילתי תורכב מחמישה חברים, והם: שני נציגי היישוב הקהילתי; נציג התנועה שהיישוב הקהילתי מסונף אליה או חבר בה, ואם היישוב הקהילתי אינו מסונף לתנועה כאמור או חבר בה או אם התנועה ויתרה על נציגות - נציג נוסף של היישוב הקהילתי; נציג הסוכנות היהודית לארץ ישראל או ההסתדרות הציונית העולמית; נציג המועצה האזורית שבתחום שיפוטה נמצא היישוב.

(2) נציג המועצה האזורית בוועדת הקבלה יהיה ראש המועצה האזורית או סגנו, או עובד המועצה שימנו, ובלבד שאינם תושבי היישוב, והוא יהיה יושב הראש.

(ג) סירבה ועדת הקבלה לקבל מועמד ליישוב הקהילתי, תמציא לו החלטה מנומקת בדבר סירובה.

(ד) המועמד והיישוב הקהילתי רשאים להגיש השגה על החלטת ועדת הקבלה לוועדת ההשגות.

(ה) ועדת ההשגות תורכב מחמישה חברים, והם: איש ציבור בעל השכלה בתחומי המשפט, העבודה הסוציאלית או מדעי ההתנהגות שימנה שר המשפטים, והוא יהיה יושב הראש; שרם האגודות השיתופיות או סגנו; עובד רשות מקרעי ישראל; עובד משרד הרווחה והשירותים החברתיים; עובד משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

(ו) ועדת ההשגות רשאית לבטל את החלטת ועדת הקבלה, לאשרה או להחזיר את הנושא לדיון מחודש בפני ועדת הקבלה.

(א) ועדת קבלה רשאית לסרב לקבל מועמד ליישוב הקהילתי בהתבסס על אחד או יותר משיקולים אלה בלבד:

(1) המועמד הוא קטין;

שיקולי ועדת הקבלה

ד ב ר י ה ס ב ר

תיעשה רק לאחר אישורה של ועדת הקבלה בדבר קבלתו ליישוב (סעיף 6ב(א)(1) המוצע), אולם אישור ועדת הקבלה אינו מחייב הקצאת המקרקעין על ידי הגורמים המוסמכים לכך (סעיף 76 המוצע).

מוצע לקבוע כי החלטת ועדת הקבלה תהיה מנומקת ותימסר למועמד. המועמד או היישוב הקהילתי הנוגע בדבר רשאים להשיג על החלטת ועדת הקבלה לוועדת השגות, שגם אותה מוצע להקים (סעיף 6ב(ג) עד (ו) המוצע). על החלטת ועדת ההשגות ניתן יהיה להגיש

אמות המידה הללו. התיקון לא יחול בקיבוצים, במושבים השיתופיים, במושבי העובדים ובכפרים השיתופיים עצמם, שכן בדרך כלל אגודות שיתופיות אלו הן בעלות רקע שיתופי-חקלאי מובהק.

מוצע לקבוע כי ועדת קבלה המוקמת ביישוב קהילתי תהא רשאית לסרב לקבל מועמדים ליישוב על בסיס שיקולים המנויים בסעיף 6 המוצע ועל פיהם בלבד. יודגש כי ועדת הקבלה לא תורשה לסרב לקבל מועמד רק מטעמי גזע, דת, מין, לאום או מוגבלות. הקצאת מקרקעין למועמד

(2) המועמד נעדר יכולת כלכלית להקים בית ביישוב הקהילתי בתוך פרק זמן הקבוע בהסכם הקצאת המקרקעין;

(3) אין למועמד כוונה לקבוע את מרכז חייו ביישוב הקהילתי;

(4) המועמד אינו מתאים לחיי חברה בקהילה; החלטת ועדת קבלה לטרב לקבל מועמד בשל שיקול זה, תהיה על סמך חוות דעת מקצועית;

(5) חוסר התאמה של המועמד למרקם החברתי-תרבותי של היישוב, שיש יסוד להניח כי יהיה בו כדי לפגוע במרקם זה;

(6) מאפיינים ייחודיים של היישוב הקהילתי או תנאי קבלה הקבועים בתקנות האגודה, אם ישנם כאלה, ובלבד שקיבלו את אישור הרשם.

(ב) בשוקלה את השיקולים האמורים בסעיף קטן (א), תיתן ועדת הקבלה את דעתה לגודל היישוב, לוותקו, לחוסנו ולאופי האוכלוסייה בו.

(ג) ועדת הקבלה לא תסרב לקבל מועמד רק מטעמי גזע, דת, מין, לאום או מוגבלות.

שמירת סמכות 76. אין באמור בהוראות סעיפים 6 ו-16, כדי לחייב הקצאת מקרקעין לאדם שוועדת הקבלה אישרה את מועמדותו:

3.	בחק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 ⁴ , בתוספת הראשונה, בסופה יבוא: "37. התיישבות - החלטה של ועדת השגות לפי סעיף 6 לפקודת האגודות השיתופיות."	תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
4.	תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה).	תחילה
5.	הוראות חוק זה יחולו על הליכים בוועדות קבלה ביישובים קהילתיים שיחלו מיום התחילה ואילך.	תחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

רק לאדם שוועדת הקבלה אישרה את מועמדותו, אך אישור ועדת הקבלה לא יידרש אם ההעברה של הזכות במקרקעין מחויבת על פי דין או אם ההעברה היא מכוח ירושה. ואולם, מי שהועברה לו זכות במקרקעין על פי דין או מכוח ירושה לא יהא רשאי להעביר את זכותו הלאה אלא לאחר אישור ועדת הקבלה לגבי הנעבר.

עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים (סעיף 3). הרכב ועדת הקבלה ישקף היכרות עם היישוב הקהילתי אך מתוך ראייה כללית יותר. ועדת ההשגות תשקף הרכב ציבורי כללי שבו נציגים העוסקים הן בפן החברתי, הן בהיבט הקצאת מקרקעין והן בפן קלאי-התיישבותי.

תושב ביישוב קהילתי שהתיקון המוצע אמור לחול עליו יהא רשאי להעביר את זכותו במקרקעין באותו יישוב

חברי הכנסת: ישראל חסון, שי חרמש, אורי אריאל, משה (מוץ) מטלון, יצחק וקנין, דוד רותם

⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התש"ע, עמ' 502.